

praktisk bistand hertil samt til støtte af fornødne fremskridt i øvrigt.

Overordnede politiske retningslinier for Europarådet og dets virksomhed er senest fastlagt i vedtagelserne på Europaråds-topmødet i oktober 1997. Der var i medlemskredsen bred enighed om at fastholde Europarådet i dets centrale rolle som pan-europæisk samarbejdsorganisation. Enighed var der også om i de kommende år at opprioritere indsatsen på følgende områder: demokrati og menneskerettigheder, socialt sammenhold, borgernes retssikkerhed, demokratiske værdier og den europæiske kulturelle dimension, herunder beskyttelsen af den europæiske kultur- og naturarv. Topmødet vedtog desuden at styrke samarbejdet med andre organisationer, herunder OSCE.

Med særlig henblik på behov og ønsker i de nye demokratier, jfr. ovenfor, går regeringen i lighed med de andre nordiske lande klart ind for disse prioriteringer. Fra dansk og nordisk side arbejdes vedholdende på at sikre deres faktiske efterlevelse i Europarådets løbende aktivitetsprogrammer, om nødvendigt ved omlægning af hidtidig ressourceanvendelse.

Topmødet gav anledning til nedsættelse af et vismandsudvalg til overvejelse af Europarådets struktur og virksomhed på baggrund af medlemskredsens udvidelse og ændrede opgaver. Rapporten fra vismandsudvalget blev afgivet til medlemslandene i november 1998, og blev forelagt den parlamentariske forsamling til høring. På sessionen i slutningen af januar 1999 vedtog forsamlingen en udtalelse, som støtter vismandsudvalgets konklusioner, men lægger op til en yderligere styrkelse af forsamlingens kompetence. Udtalelsen fremhæver endvidere behovet for en tilpasning af relationerne dels mellem Europarådets instanser, dels til andre institutioner, herunder især EU.

Rapporten, der er vedlagt som bilag til denne redegørelse, lægger ikke op til radikale ændringer. Den går i sit hovedsigte ind for continuation af Europarådet og dets aktiviteter på grundlag af de gældende statutter, der er ratificeret af alle medlemsstater. Rapporten indeholder herforuden en række forslag om tilpasning og effektivisering af Europarådets organisation og virksomhed, herunder forslag vedrørende de forskellige organers samspil og ressourceanvendelse.

På linie med de øvrige nordiske lande kan regeringen tilslutte sig hovedlinierne i de fremsatte forslag. Dette gælder ikke mindst forslagene

om forbedret koordination og prioritering af regeringssamarbejdet indenfor Europarådet på de traditionelle samarbejdsområder (lovgivning og retsorden, uddannelse, kultur og sundhed) samt forslag til reform af Europarådets omfattende sekretariat.

Den europæiske Menneskerettighedskonvention
Konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (EMRK) blev undertegnet i Rom den 4. november 1950 af 12 europæiske lande, herunder Danmark, og trådte i kraft den 3. september 1953. Konventionen er ratificeret af samtlige 40 medlemslande. Den er inkorporeret i dansk lovgivning ved lov nr. 285 af 29. april 1992.

EMRK henviser i sin indledning til Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, der blev vedtaget af FN's generalforsamling den 10. december 1948. EMRK omfatter dog kun klassiske borgerlige og politiske rettigheder, og ikke de i Verdenserklæringen indeholdte økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. Til beskyttelse af de økonomiske og sociale rettigheder er senere vedtaget et særskilt instrument.

Det særlige ved EMRK er de dertil knyttede, uafhængige kontrolorganer i form af en domstol og - hidtil - en Menneskerettighedskommission. Alle medlemsstater har anerkendt afgørelsernes bindende virkning, og i praksis er domstolens og kommissionens afgørelser altid blevet efterlevet. Klage kan indgives af enhver person under den indklagede stats jurisdiktion, grupper af personer eller ikke-statslige organisationer, som angiver at være ofre for en konventionskrænkelse. De nationale retsmidler skal dog først være udtømt.

Også en eller flere stater kan indgive klage mod en anden medlemsstat (mellemsstatslige klager), men denne klageadgang benyttes sjældent. Den danske regering indbragte i januar 1997 en dansk statsklage mod Tyrkiet for Den europæiske Menneskerettighedskommission i anledning af Kemal Koc-sagen. I klagen opfordredes Kommissionen til at klarlægge sagens faktiske omstændigheder og at fastslå, at Kemal Koc var udsat for tortur og dermed en krænkelse af artikel 3 i EMRK, mens han var i det tyrkiske politis varetægt i juli-august 1996. Desuden anmodedes Kommissionen om at undersøge, hvorvidt de forhørsmetoder, som blev anvendt af det tyrkiske politi over for Kemal Koc, har karakter af en udbredt praksis i Tyrkiet. Sagen er fortsat under behandling i Strasbourg.